

פרשת חיי שרה

המאור שבתורה

מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך

שבת כה' חשון התשע"ד

הדלקת נרות	צאת השבת	ר"ת
16:21	17:12	י"ם
16:18	17:08	ת"א
16:17	17:08	חיפה
16:21	17:12	ב"ש

כל הזכויות שמורות

יצא לאור להעמקת התורה ועמלה
עורך: יובל דהאן נ"י 050-4194600

לע"נ: מו"א עט"ר הכ"מ חיים בן שמחה ז"ל לרפואת והצלחת: שמחה בת נעימה תחי'

חשיבות עצמית יש רק לדברים שאי אפשר לחיות בלעדיהם כגון לחם ומים חסד שמים

סיפור הרב גלים: היה יהודי שנפל בשבי הסורי ונעדר. כשסיפרתי על כך לרב **יצחק כדורי** זצ"ל אמר: "התפילין שלו בוכות". ביררתי, והנה הוא לא הספיק בגלל הגיוס המהיר לקחת את התפילין איתו... ואז אמר לי הרב: "**תניח את התפילין שלו**, והוא יחזור". וכך עשיתי הגשתי לביתו של הבחור, ולאחר שהנחתי את התפילין בתוך כמה ימים הוא השתחרר.

מעיד הרב הגאון **ראובן אלבז** שליט"א: רבנו היה שקדן בתורה בצורה מדהימה. לא היה לו שום דבר מלבד התורה. הבן שלי כשהיה בן 17 שנים היה הולך אליו כל ערב ללמוד משניות. הרב היה **מחבב אותו** ומכין לו כוס תה בעצמו. היה אומר לו: "תשתה מרק כזה, מרק כזה", כולו היה פשוט וענווה ולא התנשא על אף אחד.

מי שנתרחש לו נס ראוי לו להרבות בשבחים ובהודאות בזמן ובמקום שהתרחשו

"ויקח האיש נזם זהב בקע משקלו ושני צמידים" בקע" רמז **לשקלי ישראל**, "בקע לגולגולת"; "שני צמידים" - רמז **לשני לחות הברית** המצומדים.

הבעל צריך לדעת כשם שהוא נהנה **מלימוד גמרא** או להבדיל מניהול עסק, כך אשתו נהנית **מהסדר והניקיון** בבית או **מהתבשילים** שהכינה וזהו דף הגמרא שלה...

רבקה נודמנה ל**אליעזר** ליד באר מים, וכמו-כן בשעה שרבקה ואליעזר פגשו את **יצחק** נאמר "ויצחק בא מבוא באר לחי רואי". כי יצחק, שמידתו **מידת הגבורה**, שייך לבחינת מים, אך לא מים הירודים ממקום גבוה למקום נמוך, **בבחינת חסד**, אלא מי באר, העולים ונובעים ממטה למעלה, בבחינת גבורה.

לא בשביל "הטעם" אנו מקיימים את המצוות, זה בכלל לא תלוי בהבנתנו!!

רבי חיים חור זצ"ל מבכירי רבני יהדות תוניסיה. נולד למשפחה מן המעמד הנמוך בעיר דיגת שבאי גרבה שבתוניסיה, לאביו רבי **אברהם יזקו** זצ"ל בן יעקב, ולאמו מברכה בת כליפה. היה תלמידו של הרב **משה זקו מאזוז** ובמקביל ללימודיו עבד בדפוס, עד שמונה לרב ודיין בגאבס בדרום תוניסיה. הקים בגרבה את ישיבת **"תורה וחיים"**. עלה לישראל ב-תשט"ו והתגורר בבאר שבע עד פטירתו בכ"ה באייר ה'תש"ל. לרב חיים חורי נולדו חמש בנות וחמישה בנים, אחד מבניו, הרבי **יון חורי** זצ"ל, היה מרבני ישיבת **ניסא רחמים**.

מתי שאדם יקשר לה' בקשר קטן, יש תקווה ש"משם יקבצו"

באתת הפעמים הגיע הרב הגאון **ניסים יגן** זצ"ל עם משפחתו אל ציונו של **חוני הגעגל**, והם ראו שם אישה משתטחת על הקבר ובוכה כבי תמורים. כשיצאה כעבור דקות אחדות, נגש אליה הרב ניסים, ושאל בעדינות אם אפשר לעזור לה בדבר מה. מיד **האישה צנחה** תחתיה כמתעלפת. כעבור דקות אחדות של בהלה שבה אליה רווחה, והיא ספרה כי ל"ע היא החלה לסבול מבעיה רפואית של חור בלב שהתהווה לה בפתע פתאום. הרופאים הודיעו לה כי הבררה היחידה העומדת לפניה היא לעבור **השתלת לב**, וכמובן שהסיכון הכרוך בנייתוח כזה גדול ביותר. "לאחרונה" הוסיפה האישה "אני רואה שוב ושוב את אבי בחולם הלילה, והוא צוה אלי ללכת לציונו של חוני המעגל, ואמר לי שלשם יבואו כמה רבנים, ובניהם הרב יגן, הוא יעשה לך תיקון והכל יעבור לחיים ולשלום.

מעולם לא ראיתי את פני הרב", הודתה "ולכן כ"כ נבהלתי שנגשת אלי ואמרת שאתה הרב יגן". הצדיק שאל אותה: "היכן את גרה?", ומיד הורה לנהג לנסוע אל ביתה בחצור. הרב הצביע לעבר אחת **המזוזות** ופתח אותה. התדהמה הייתה מוחלטת, כשגילו כולם כי במלה 'לבבכם' היה חור! מיד לאחר מכן ערכו שלושה רבנים **פדיון נפש** עבורה וכעבור תקופה קצרה הודיעה להם האישה, כי הניתוח עבר בהצלחה.

יהודי צריך תמיד להרגיש שהוא נמצא במצרת יציאת מצרים

כאשר דרש הרב **אפרים הכהן** זצ"ל בפני בחורים צעירים, מרבה היה לדבר על הזהירות הרבה הנדרשת **בשמירת העיניים** מהסתכלות אסורה בהליכה ברחוב. והיה עושה עמהם חשבון פשוט, כי אדם ההולך לעסקיו יכול בדרכו לצבור לו, חלילה, עשרות לאוין של "לא תתורו... אחרי עיניכם", ולהיפך - אם ישמור על עיניו, **יחשבו לו כמצוות** בכל פעם ששמר על קדושת עיניו.

לעיתים אדם צריך לבלוע "מסמרים" הכיזד? הלא יחררו בני מעיו? בכוחו **להנחות** את חודם **לרכם** ולעגלם, לבלוע פנימה משמע - לבלוע את האירוע המכאיב, ללא צלקות.

נקודה למחשבה

מעשה שהיה וניגשו למרן **עובדיה יוסף** זצ"ל, קבוצה של שתיים עשרה בנות על מנת שיהתום להן שהן דתיות ובכך **יקבלו פטור מהצבא**. מרן חתם והן חזרו לבתיהן שמחות. אולם לא חלף זמן רב וכל אותן בנות קיבלו בתיבות הדואר צווי גיוס... אותן בנות הודיעו באופן חד משמעי שהן לא מתכוננות להתגייס, והצבא ששמעו זאת שלחו מיד קבוצת שוטרים כדי להביאן למעצר... כאשר נודע הדבר למרן **לא נח ולא שקט** וביקש מאחד העסקנים שיסדר לו פגישה דחופה עם שר הביטחון דאז ש.פ. והסביר לו את גודל חומרת העניין וביקשו שיפעל בנושא, הפגישה נחתמה כששר הביטחון מבטיח שיפעל לפיתרון הבעיה... מאוחר יותר היה צריך מרן להגיע לקריה בתל אביב בעניין זה על מנת להיפגש בנידון עם ראש אגף כח אדם, ושם החלו להעיר לו: מדוע חתמת עליהן שהן דתיות, הרי הן הולכות בבגדים קצרים?? אולם מרן הודיע להם באופן נחרץ: לא באתי כדי להתוכח **אין לי זמן לויכוחים** ואם אינכם שומעים לשר הביטחון, שאמר לשמוע בקולי, אקום ואלך!

השוטרים שנבהלו מדבריו של מרן שנאמרו בצורה תקיפה וברורה, ניסו לפייסו כדי שלא יכעס, אולם מרן לא שת לכל זאת וביקשם שוב ושוב שיהתמו על השיחרור תכף ומיד לפני כל הדיבורים. על המקום חתמו על המיסמך **ושיחררו את הבנות**, ואת מרן שילך וימשיך בפעילות הקודש הבאה שלו.

כמשה רבינו. מנהיגין של ישראל. המרחם על טלה קטן. שברח מן העדר כדי להרוות את צמאונו. ולקח אותו על כתפיו ברחמים. למען יוכל לו. אותו הדבר ממש. **הנהיג מרן את עם ישראל בחמלה ובתבונה**. למען ידעו את הדרך אשר ילכו בה ואף דאג להכיחם ולהדריכם בדרך הישרה. (העורך)

מעשה רבני **שמעון בן חלפתא**, שבְּעָרְב שָׁבַת ל' א' היו לו מעות לְצָרְכֵי שַׁבַּת, והתפלל לפני הקב"ה ונתנו לו אָבֶן טוֹבָה מִן הַשָּׁמַיִם וּמִקְרָה, **ואשתו לא הסכימה**, משום שְׁחָסְרָה לוּ מְהוּלָם הָבָא, והלך רבי שמעון בן חלפתא וספר הדברים לרבי, אמר לו רבי: "לך אָמֵר לְאִשְׁתְּךָ שָׂאם יִחָסֵר לְךָ בְּעוֹלָם הָבָא אֶתֶן לְךָ מְשִׁלִּי", אָמְרָה לוּ שְׁכַל צְדִיק וְצְדִיק לֹא יִשְׁכַּח אֶת הָבָא חֶלֶק שְׁלוֹ, וְלֹא יִכּוֹל לְתוֹן לְחֶבְרוֹ, וְכֵן נִצְטָה אֶת רַבְנֵי הַקְּדוּשׁ.

ובאר רבי **יצחק מפטרבורג**: בְּמָה נִצְטָה אֶת רַבְנֵי הַקְּדוּשׁ מְעוֹתֵיהֶם? כִּי הִסְבִּירָה בְּדַבְרֵיהָ שִׁישׁ שְׂכָר בְּעוֹלָם הָבָא **ללמוד מתוך דחוקת**, וְיָשׁ שְׂכָר לְלוּמֵד מִתּוֹךְ עֲשִׂירוֹת. לָךְ רַבִּי יֵשׁ שְׂכָר כְּלוּמֵד מִתּוֹךְ עֲשִׂירוֹת, אָבֵל אֵין לָךְ שְׂכָר כְּמוֹ לּוּמֵד מִתּוֹךְ עֲשִׂירוֹת, וְחֶלֶק זֶה לֹא יִתְּכַל לְתוֹן לָנוּ, כִּי הִלְמוּד מִתּוֹךְ עֲנִי וְשְׂכָרוֹ **גדול יותר**, כִּי לְפִיּוֹם צִעְרָא אָגְרָא.

אומר המלבי"ם: עולם הפוך הוא עולמנו, את ספרי התורה נוהגים בעלי הבתים המודרניים לנשק בידיהם, ואילו נדרים הם מנדרים בפה ואינם משלמים – במקום שהיו עושים להפך.

ואבוא היום אל העין מפרש רש"י: "היום יצאתי והיום באתי, מכאן שקפצה לו הדרך". **כיצד** היה אליעזר יכול להוכיח שאכן בא בקפיצת הדרך? – בפירות שנשא עמו. **הז"ל** אומרים **שבפירות** אפשר להבחין בנקל אם נקטפו מהעץ באותו יום.

הכמינו זיכרונם לברכה: ירדו לנפש האדם שאדם כעוס שאדם בצער אי אפשר לפייס אותו, **אין מרצין** לאדם בשעת כעסו, **אין מנחמים** לאדם בשעה שמתו מוטל לפניו" אי אפשר! הרגש שלו נמצא למעלה, גם אם התחלת בפיוס והלכת, זה לא יעזור זה חוזר לאותו מקום, צריך לעשות פיוס בצורה מסודרת, וזה תלוי כמה אתה בעל מידות, כי בדרך כלל שהוא מפיס פעם אחת והשני לא מסכים מיד הגאווה שלו קופצת והוא אומר שהוא... יעשה מה שהוא רוצה אני עשיתי את שלי, ואם הוא **בעל מידות** והוא מחפש באמת להגיע למצב שיהיה אחווה ורעות אין מציאות שאי אפשר לפייס, יש מציאות שאדם לא רוצה לפייס, הוא רוצה לעשות מה שמוטל עליו כדי שיגיד שהוא "עשה" אבל הוא לא באמת רוצה להתפייס, אתה צריך **לעשות את זה בשלבים** כדי להוריד אותו למקום שהרגש שלו יירגע, השכל שלו יהיה פנוי ואז הוא ימחל לך. אם אדם בעל מידות ועושה הכל בשביל התכלית של עבודת ה' הוא יודע שלחיות באהבה באחוה שלום ורעות זה הדבר **הכי גדול בעולם**, אין מציאות שאדם לא יכול להשלים, אין מציאות שאדם יהיה במחלוקת מתי שרוצה באמת יצליח. הרה"ג **בנימין גמליאלי** שליט"א

דני ומיכאל יושבים בכיתה דני נרדם המורה: מיכאל תעיר את דני מיכאל: למה אני, את הרדמת אותו! 😊

שלושה הם שנענו במענה פיהם: אליעזר עבד אברהם, משה ושלמה. **אליעזר** שנאמר "ויהי הוא טרם כילה לדבר והנה רבקה יוצאת". **ועשה** שנאמר "ויהי ככלותו לדבר את כל הדברים האלה, ותיבקע האדמה אשר תחתיהם". **שלמה** שנאמר "וכללות שלמה להתפלל והוא ירדה מהשמים".

כל העלונים: hamaor.net

מספרים שהוצי"ב
מוולוז'ין הגיע פעם לרבי שמואל שנירראשון. הרש"ש היה מבגד מְפָנֵוּ בְּעִשְׂרִים וְשָׁלוֹשׁ שָׁנָה, וְהַצָּיִ"ב הָיָה עֲדוֹן צְעִיר לְיָמָיו. הָרָאָה לוֹ הַרְש"ש **קשיה חמורה** שְׁלֹא יֵדַע לְיִשְׁבָּה וְהַנִּיחָה בְּצ"צ"ע". הַצָּיִ"ב עָן זְמַן מָה, וּבָאָר אֶת הַעֲנָוָה בְּהַנְחָה קִטְנָה שֶׁמְצָאָה חֵן בְּעֵינֵי רַבִּי שְׁמוּאֵל שְׁטְרַאשׁוֹן, וְהוּא מְצִינָה בְּשֵׁמוֹ בְּהוֹסְפָה **ושפתים יסק**". הַרְש"ש שָׁאָלוּ: "מַפְנֵי מָה ל' א' מְצָאֵתִי אֲנִי אֶת הַתְּשׁוּבָה הַנְּכֻנָּה?"

הַשִּׁיב לוֹ הַצָּיִ"ב: "זֶהוּ מִשׁוֹם שֶׁכְּבוֹדוֹ לּוּמֵד וְעָמַל בְּתוֹרָה **מתוך הרחבה**, בְּעֵשֶׂר וּבִקְבוּד, וְאֵין עָמַל כְּלִמּוּד הַתּוֹרָה **מתוך הדחק**, בְּשִׁעָה שְׁקוּיָם אֶת הַתּוֹרָה בְּיָגִיעָה, בְּמִצְמָצִים, וּפְתִיחִים לְאָדָם מְעֻנָּת אֲחֵרִים"

עיקר נס
יצאת מצרים שאנו משתבחים בו הוא היצאה מעבדות פרעה

"משולחן גבוה" דברי תורה מפי: ראש מוסדות "אור החיים" הרה"ג **ראובן אלבז** שליט"א.

"ויקם אברהם מעל פני מותו" (בראשית כג, ג). **בפרשה** זו אנו זוכים ללמוד הרבה מהלכות דרך ארץ. אברהם אבינו, על אף שהיה אונן ומדוכא מהטרגדיה הגדולה של פטירת אשתו הצדקת, ובעת בא לספוד לשרה ולבכותה, עם כל זאת כשבא לדבר עם בני אדם הרי שדיבר כאילו לא קרה דבר, במנוחת הנפש מוחלטת.

מסופר על **האדמו"ר מטעלו** זצ"ל שהיה חולה וביזמו האחרון ביקר אותו הרב מקובנה, באמצע שיחתם אמר לו הרב מטעלו "עליך לצאת בעת בגלל שכבודו כהן והגסיסה מתחילה". אפילו בזמן גסיסה הוא דיבר בכזו מנוחת נפש ושלווה! ובעין זה מסופר על הגאון רבי שלמה זלמן אויערבך זצוק"ל, ראש ישיבת 'קול תורה', שכאשר אשתו הרבנית ע"ה נפטרה היה זה ביום שבת. במוציא שבת ירד הרב במעלית לחדר המותם, ובאחת הקומות נכנס איתו תלמיד, שהיה אז אברך טרי, למעלית, ובישר לרב שלפני שעה קלה ילדה אשתו בן למוזל טוב. והרב, כעורף עין שינה את מבטו והעלה חיוך רחב על פניו בשל הבשורה המשמחת, התעניין בפרטי הלידה ובירך את הרך הנימול אבי הבן והיולדת. רק מאוחר יותר נודע לאותו אברך ששעה קלה מקודם לכן נפטרה הרבנית.

"ויקם אברהם וישתחו לַעַם הָאָרֶץ לְבְנֵי חַת" (בראשית כג, ז) כאן לומדים עוד הלכה בהלכות "דרך ארץ" – איך אברהם אבינו דיבר עם גוים פשוטים והשתחוה לפניהם (אמנם במדרש מובא שהשתחוה לשיכניה).

נשמכבדים אדם קטן הוא מתגאה. אבל אדם גדול, אפילו במעב של כבוד הוא יודע איך להתנהג. הם אמרו על אברהם "נְשִׂיא אֱלֹקִים אֶתָּה בְּתוֹכְנוֹ" (בראשית כג, ז) ובכל זאת לא התגאה אברהם אלא כיבד אותם מאד והשתחוה להם. והתורה מודגשת זאת פעמיים, שאע"פ שהם "עם הארץ" – אברהם כיבד אותם.

ומכאן נלמד איך לדבר עם אנשים שאינם משהוג שלו, באיזו דרך ארץ ובאיזה כבוד. צריך לכבד אפילו גוים פשוטים. היום הלכות אלו הינם בגדר "קידוש ה'", במיוחד בארץ ישראל שהרחוב שם לב לבני תורה, ומתפעל ומרגיש בהתנהגותם ובנימוסיהם.

שבת שלום ומבורך לכל בית ישראל

מחצית השקל רומזת למצוות הצדקה, השקולה כנגד כל המצוות, ונקראת **כללת המצוות**. הלווחות הם כללות כל התורה כולה. אליעזר נתן לרבקה נזם וצמידים לרזם **שיסוד בית ישראל** הוא לימוד התורה – "צמידים", וקיום המצוות – "נזם".

רשימת תפוצה
info@hamaor.net

רבי שלמה מרדומסק
זצ"ל נהג לפרש את הפסוק "ויקם אברהם מעל פני מותו", שכל ה'קימה' (שיעור הקומה) של **אברהם אבינו** נבעה מכך שראה תמיד לנגד עיניו את "פני מותו" – כל יום המיתה, ולכן **פעל לנצל** כל יום ויום במידה המלאה.

ואמנם רבי שלמה נסתלק בשבת-קודש פרשת חיי-שרה (בשנת תרע"א), לאחר שבבילי שבת שר בהתלהבות רבה את מזמור **אשת חיל**, וכשהגיע לפסוק "ותשחק ליום אחרון" – חזר עליו **בדבקות** כמה וכמה פעמים, עד כלות הנפש.

אל תחלוס את החלוס תחייה אותו!

אין לך כנהר של מים **לטהרה**, אבל כשהוא קפוא לגמרי – אפשר לחרוט עליו צלם, כך **בלימוד התורה** צריך ללמוד בחשק ובהום ולא בקרירות!

חילוניה נכנסה לסניף בנק בבני ברק והיא רואה טור נשים וטור גברים. רגשותיה גברו, היא ניגשה בתרעומת למנהל הבנק, על ההפליה, ההקטנה והדרת הנשים. היתכן כדבר כזה? עונה לה מנהל הבנק: גבירתי, לא הבנת. אין כאן כל הדרה או כל הפליה – אלו 2 טורים, **טור להפקדות וטור למשיכות**... ****

ילד חוזר לביתו לאחר היום הראשון בבית הספר. האמא שואלת את הילד: "נו", איך המורה החדש?" הילד עונה לה: "הוא לא יודע כלום, **הכל הוא שואל אותנו**".

ההבדל העיקרי בין קדושה לקליפה הוא בעניין ההשפעה. **הקדושה** שואפת להשפיע ולתת לזולת, להחיות רוח שְׁפָלִים; ואילו הקליפה רצונה **רק לקבל** השפעה לעצמה ולא להעניק לזולת.

לכן בחן אליעזר את **רבקה** בעניין ההשפעה דווקא, וכשאמרה מעצמה "וגם גמליך אשקה" ראה בה את וסימן שהיא **שייכת לצד הקדושה** וראויה לידבק בזרעו של אברהם.

פעם נודע ל"חפצי חיים" זצ"ל כי בעיירה פלונית התקלקל המקוה ויצא מכלל שימוש. שלח הח"ח לקרוא לרב המקום ושאלו: "הייתכן?! פירש הרב כמתצל: "ומה אוכל לעשות, ה**תיקון** הזה עולה הון תועפות. ממשכורתי לא אוכל לשלמו. **העניים** אין ידם משגת **העשירים** התפקרו, ואי אפשר להחזירם לעניין זה. אדרבה, ילמדנו רבינו מה ביכלתי לעשות?! קרא הח"ח: "**הרי ביכלתכם להתעלף!**" ומסתבר שאם כך היה קורה, כבר היה נמצא התקציב, מתרומת העשירים והעניים כאחד...

לעילוי נשמת: שרון בן זחבה, ניסים בן רימה, שרה בת חורשיד, דינה בת רוב, יוסף דהאן בן שמחה, ליאור בן אילנה, שרון בן טיפחה, שמחה בת לולו, יחיאל בן לוליה, פנחס חיים אוחנה בן חנינה, נעימה בת עוזיה, שלומית חיה בת אסתר, סעידה מול בת יעקב, מלכה בת שרה, פנחס בן פנחס, יואל בן מלכה, דוד ומרים אלבו, הרב אלעזר בן שמחה, יעקב בן אורית, יחזקאל בן שמחה, דדה בת אסתר בוגנים, יעקב בן טטלי, רפאל בן קלרה, הרב יעקב יוסף בן פרמליה, אלברט בן זוהרה, אליעזר בן רגינה, אפרים אליהו בן מרים, שלום בן אורה מורי הרב יורם אברגיל, הרב יהודה יאיר, שמעון בן רינה **מן הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה**